

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., $\frac{1}{2}$ an 3 fl., $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$ an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an 4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericéscă-politică.

Inserțiuni

Un șir garmond: o dată 7 cr., a dóua órá 6 cr., a treia órá 5 cr., și de fiesce care publicațiune timbru de 30 cr.

Tot ce privesce fóea, să se adreseze la »Redacțiunea și Administrațiunea Unirii« în Blaș.

Anul VII.

Blaș 24 Aprilie 1897.

Numérul 17.

Ziua înviării, să ne luminăm, popóre!

În tóte unghiurile locuite de Români, în tóte locașurile Domnului mi și mi de glasuri cântă și preamăresc înviarea Domnului. Tóte popórele creștine pătrunse de bucurie, mângăiere și însuflețire sântă își aduc aminte de cea mai mare minune a creștinismului, de înviarea Domnului Christos, prin care ne-am convins despre misiunea dumnezeéscă a Fiului lui Dumnezeu, despre adevérul învățăturilor lui neschimbate, despre nemurirea și înviarea nóstră. Luminați asupra acestor adevéruri mântuitoare de credință, isbucnesc din piepturile tuturor cântarea sântă: *Ziua înviării, să ne luminăm, popóre!*

Grele și mari aú fost suferințele Domnului până la ziua gloriosei înviării. Născutu-s'a în peșteră, fugit-a în Egipt, ca să scape de cei ce îi căutaú sufletul, batjocorit, scuipat, palmuit, adăpat cu fiere și oțet, încununat cu spinii, tîrit la Calvaria, și în urmă între negrăite chinuri rěstignit a fost, și numai după aceea a rușinat pe dușmanii săi prin strălucirea înviării sale. Caută deci și tu, omule, în fața Christosului tēu, și învață de la El a purta cu răbdare și speranță greutățile vieții și a nu te înfrica de cei ce lovindu-ți trupul său măgulindu-ți poftetele, voesc se-ți ucidă sufletul: caută în fața Christosului tēu și nu uita, că pătîmind El pentru tine, ție pildă ți-a lăsat, să urmezi urmelor Lui, pentru ca să înviezi împreună cu

El. Căutați și voi popóre în fața aceluia-și Christos, că tot el este și al vostru Mântuitoriu, și învățați de la El a lupta în contra nedreptății și a purta cu curagiú și speranță tóte necazurile și asupririle, căci numai așa veți puté salva esistența vóstră și veți puté trăi viață religioasă și culturală plină de lumină și mărire, și veți adevéri întru voi cuvintele: *Ziua înviării, să ne luminăm, popóre!*

Voit-aú să întunece pentru tot de una pe sórele dreptății, dându-l pradă morții și încuindu-l în mormintul păzit de armele silei și volniciei, inse El prin mórte mórteaa călcat, și s'a sculat din mormint, tuturor viață resărind. Nóuéspre zece vécuri fiil întunerecului, cari n'aú potut ucide pentru tot de una pe Christos, s'aú încercat a-l stérpi cel puțin din mințile și inimile popórelor, pentru ca cu atât mai ușor să le póta desființa și exploata pentru interesele lor de putere. Asemenea încercări se fac astăzi mai mult, de cât ori când altă dată. Dar nóuéspre zece vécuri de triumf, ne sînt garanța de biruință în viitoriu. Încercatu-s'aú mulți, ca mai virtos pe poporul românesc să-l desfacă de instituțiunile sale religioase, și de obiceiurile și virtuțile sale creștinesci. Inse el a rămas și rămâne alipit cu trup și suflet de învățăturile creștinesci, cari pentru toți propovéduesc adevérată libertate, egalitate și frățietate. El se luptă și se va lupta cu statornicie, pentru ca tóte instituțiunile sale culturale,

tóte obiceiurile sale, tóte întocmirile sale sociale, tótă viața sa familiară, să fie străbătute și conduse de spiritul lui Christos, convins fiind, că sub influința acestui spirit binefăcătoriu, va ajunge să-și serbeze ziua luminată a mării sale, drept avénd și el a cânta: *Ziua înviării, să ne luminăm, popóre!*

Isus scolându-se din mormint, a poruncit învățăceilor săi, să mērgă în tótă lumea și să predice Evangelia la tótă făptura, și pentru ca ei să o póta face acésta, li-a dat darul de a puté grai în tóte limbile. Ast fel tóte limbile aú devenit instrument consacrat al mântuirii ómenilor și pentru acésta îndreptățite a esista, a se desvolta și perfecțiunea. Grea și păgânéscă este deci vătémarea, ce se face unui popor, când cineva voesc să-l împedecă în esercițiul și desvoltarea limbei sale, și cu atât mai nesuferită este asuprirea, când cineva voesc să-l despóie de acésta notă marcantă a individualității sale. Poporul românesc a sciut inse prețui tot de una darul, ce i-l-a dat Dumnezeu în frumoasa sa limbă, pentru care s'a luptat prin vécuri mai mult de cât pentru viața sa. Pururea și-a ținut ațintiți ochii săi, și în ce privesce limba sa, asupra adēncului adevér, ce se cuprinde în cântarea: *Ziua înviării, să ne luminăm, popóre!*

Bate-voiu păstorii și se vor risipi oile! aú strigat cei ce uriaú pe Unsul Domnului. Tocmai așa strigă ei și astăzi împotriva păstorilor poporului.

Feuilleton.

Reînviată.

Cetise până séra târziu o poveste dragălașe despre doi copii sglobii și bunii ca nisce ingerași micuți, cum îi desmerda mama lor cu atăta gingașie și iubire, și cum făceau ei, să tresară plin de fericire sinul iubitoareii mame, când jucându-se sburdalnic rídeau așa de veselii, un ris copilăresc și argințiu. Când se apropiá de sfârșit, ochii ei umedii, visători se deschisérá mari și frumoși ațintindu-se asupra flacării de lampă, care trémura încet sub abatjorul roșu și presărat cu flori aurite.

Mănat de-o putere necunoscută, gândul îi sbură la micuțul ei Zeno, care murise de curénd. Fie-ce chip, în ori ce loc i-se părea că-l vede tot numai pre el așa cum era mic și grăsuț, ținându-se mereu de ea, i-se părea că-l vede și acum ridicând spre ea mâinile micuțe și albe, întrebându-o așa de copilăresc: unde-i tata? și ei îi venia să se uite și acum îndurerată, în ochii acestui mic orfan și să-l sárute cu căldură.

Tóte lucrurile din casă îi amintiaú de el, rânindu-i inima de mamă.

În durerea ei nebună de multe ori murmura óre cum va, chiar și în potriua bunului Domnezeu, de ce i-s'a luat copilul, întréga și singura ei comórá, când ceriul și așa e plin de ingeri: acésta i apésa sufletul ca și greutatea unei sorți dușmănoasă și nedrepte.

Și cum sta așa, cu capul răzemat de mână ei albă și móle, lumina lămpii părea că varsă o pulvere aurie ca și o aureolă feerică în jurul acestei fețe cá de martir, și melancolic urzia încet-încet, și tot mai mult o pánzá de durere preste sufletul ei.

În ochii ei, ca doi mǎrgăritari scumpi, sticliară dóne lacrimi, căci se credé nenorocită.

Așa perdută în gândurile ei triste rămase mult timp, și fără să scie, simți pleópele îngreunându-se, și fără voie închise lungile-i gene, și ațipi pre încetul.

Și ea védu, întâiu întunecat și ca umbrít de-un vél neguros, apoi din ce în ce mai deslúșit, cum să deschise un abis mare și adēnc înainte ei; stânci ascuțite, acoperite de cétă îl încunjurá.

Ea le privi acestea tóte, fără să înțelegă ceva, — când din zarea depártată védu

venind încet și dibuind prin ceață un copilaș micuț, sglobiu. Ea se uită la el lung, apoi trăsări: i-se părea, că acesta séméná cu Zeno al ei că are ceva din chipul, din mersul aceluia, și cu cât se uita mai mult la el, cu atăta îi părea aseménarea mai perfectă; în urmă îl recunoscu.

De câte ori îl vedea împedecându-se, de atâtea ori trăsăria ținând și-și întindea brațele, par'că ar fi vrut să-l spriginéscă, să-i aline durerile cu desmerdările ei gingașe. Și ea se mirá mult, cum de nici dragostea mamei nu póte împedecă în tot de una nenorocirea fiului, căci el pe lângă tóte grijiile ei, se împedecă de multe ori și cădea, ér din ochii lui frumoși picuraú atunci câte va lacrimi ferbinți, de durere, și cum cădeaú, se schimbá în nisce lacrămióre pline de miros plăcut, cari se legánaú ușor și jalnic, par'că ar fi compătimit pe micul báiat. — Mult se încercá sermana mamă să pricépá acestea și nu putea; atunci o adiere lină de zefir atinse molatic aúdul, șoptindu-i: Acestea sînt grigile și necazurile vieții!

„Ah!“ suspină mama, „atâtea neajun suri grele — ér el e așa tiner, așa de fraged; ce grea e viața....“

Pe unii îi prigonesc și pe alții cercă, să-i mântuască. Grea este ispita, înse cu atât mai mare va fi răsplata păstorilor buni, cari în fruntea poporului lor plini de mângâiere cântă: *Ziua învierii, să ne luminăm, popor!*

Îndurarea lui Dumnezeu va fi spre noi, pe cum am sperat și noi întru dânsul. Dacă vom rămâne stătornici în tot ce e bun, sânt și plăcut lui Dumnezeu, dacă vom apăra poporul de influințele străine ale ideilor necreștinesci: vom face să se apropie mai curând, de cât ar crede cei mici la suflet, ziua dreptății și fericirii, căci „Christos a înviat“!

Proces de purificare? — În sinul partidului guvernamental, de când s'a resuscitat observarea legii de incompatibilitate, decurge un proces de fermentare și purificare. Elementele principale, cari s'au disgustat de patriotismul speculanților politici, sânt conții Andrassy. Andrassy Géza îndată, ce a venit pe tapet în dietă cestiunea incompatibilității, fiind dânsul în raport de afaceri de câștig cu statul, și-a depus mandatul de deputat dietal. Contele Andrassy Tivadar și-a dat dimisiunea de la presidența comisunii parlamentare de incompatibilitate. Pe cum este cunoscut, el în afacerea băncilor, cari au luat în arândă loteria de clase de la stat, a fost de părerea, că nu este compatibil cu poziția de deputat oficiul de director la acele bănci. În partidul liberal e temere, că la cazul, când l-ar succede contelui Andrassy T., să-și valideze părerea sa în casurile de incompatibilitate deja insinuate și pe cale de a se insinua, atunci mai mulți corifei ai partidului, cari sânt directori de bănci, s'ar vedea siliți a trage consecuențele. Între aceștia cel dintâiu ar ar fi Széll Kálmán, care e president la „Banca creditului fonțiar ungar“ și la „Banca ungară de escompturi și schimb.“ La cea dintâiu mai sânt în direcțiune deputații Hegedüs S. și Matuska P., era la a doua Hegedüs S. și Dr Györfy Gyula. Raportul celei dintâiu cu statul stă mai ales în cestiunea regulării fluviilor, unde statul îi scotea anuitățile cu contribuțiunea. Ceea alaltă e în raport de interese cu statul din cauza depositelor generale de la portul din Fiume. Se zice, că în sinul partidului guvernamental

e un grup mai mare, care lucră la purificarea partidului; conducătorul ascuns al grupului ar fi presidentul dietei Szilágyi Dezső.

Noi nu sîntem aplicați a crede, că acest grup, pretins purificator, să aibă vre un succes real în năzuințele sale. Cu atât mai virtuos nu, fiind că are conducător pe Szilágyi, care sub diverse titule trage de la țară sume considerabile, anume pensii de profesor, pensii de ministru, onorarii ca president al dietei și ca deputat, cu totul, pe cum se vorbește, are suma rotundă de: 28.000 fl. la an. Dacă toate acestea pensii și onorarii sînt compatibile pentru presidentul dietei, de ce să nu fie compatibile pentru deputații de rînd remunerațiunile, ce le primesc de la asociații și întreprinderi private, cari sînt în ceva legătură de interes cu statul? Br. Bánffy este om cu praxă; ca să nu-i vină aderenții în conflict cu legea de incompatibilitate, modifică, eventual abrogă numita lege. Pote că chiar accelerarea acestui lucru o intenționează elementele pretinse purificatoare; căci unde nu-i lege, nu mai poate fi vorba nici de călcarea legii. Liberalii fac svon cu procesul de purificare, dară purificare nici când nu voesc sincer; ei sînt cu mult mai egoiști, de cât să începă un proces serios de purificare.

Cursuri de vierit pentru învățătorii populari. — Organele de specialitate ale statului deschid cursuri de vierit și vinicultură de câte 4 săptămâni pentru docenții de la școlile populare. Cursurile se vor împărți în 2 perioade, anume din 20 Mai până în 2 Iunie, și din 11—24 Octombrie, luând parte la ele tot aceiași învățători. La cursuri în rîndul prim se vor primi acei învățători populari, fără deosebire, că la ce școală sînt aplicați, cari funcționează în comunele, unde filoxera a nimicit deja viile, ori le pustiesce în măsură mare, și unde poporul este avisat la cultivarea viei și respective la renoirea viilor pustiite. Învățătorii, cari se vor primi la curs, pentru călătorie și întreținere capătă 60 fl. v. a., în două rate: adevă în 20 Mai și 11 Octombrie.

Locurile destinate pentru cursurile de vierit sînt: Pojon pentru 6 învățători, Balassagyarmat 10, Vaț 14, Agria 10, Tarczal 14, Beregszász 8, Érdioszeg 14, Ménéș 14, Ajud 10, Sopron 8, Tapoleza 14, Pécs 10, Szegszárd 8 și Veszprém 8.

Cei ce doresc a fi primiți la atari cursuri, au să-și înainteze rugățile provădute cu timbru de 50 cr. până în 30 April a. c. către inspectorii de vierit ai distrectelor respective. Rugarea se subșterne prin mijlocirea inspectorului școlastic competent. În rugare are să arăte petentele, de ce etate e, ce limbă vorbește, aplicațiunea faptică la vre-o școală populară publică, și eventual și activitatea de până acum pe terenul vieritului și a viniculturii, ceea ce trebuie să se confirme și de către auctoritatea școlară nemijlocită.

Scopul cursului este, ca învățătorii, cari îl vor frecuenta, să se califice atât în privința teoretică, cât și în cea practică în specialitatea vieritului și a viniculturii, apoi să le propună în școală populară și în cea economică de repetiție și preste tot să lucreze cu insistență pentru propagarea cunoștințelor vieritului și renoirea viilor acolo, unde sînt pustiite.

Scim, că poporul nostru în multe ținuturi mai numai pe must poate face bani de lipsă pentru susținerea casei și plățirea multelor contribuțiuni. Și aceea o scim înse, că cultivarea viei la noi e de tot primitivă, din care cauză producțiunea nu are nici cuantitatea, nici calitatea, ce ar ave-o pe lângă o cultură rațională. În timpul din urmă filoxera a nimicit viile în multe comune, și amenință pe cele ce au mai rămas încă. Din aceste considerațiuni îndemnăm pe învățătorii noștri, să ceară a fi primiți la cursurile amintite, spre a deveni cu atât mai folositori poporului.

Episcopii noștri și budgetul statului.—

„Tribuna“ în numerii 75 și 80 se scolară în contra episcopilor români gr.-cat., pentru că aceștia ca membri ai casei magnaților au votat budgetul statului pe an. 1897, și de o dată ne-a atacat și pe noi, că nu ne-am pronunțat în această cestiune, și că am tăcut asupra comentarelor, ce le-a făcut focea „B. Hirlap“ asupra ținutei episcopatului catolic latin și greco-catolic în această afacere.

Nu sîntem auctorizați a apăra ținuta episcopatului nostru în cestiunea votării budgetului, nici nu voim a justifica tăcerea noastră. Înse după ce „Tribuna“ nu prezintă lucrurile în întreaga și adevărată lor lumină, vom arăta noi pre scurt, cum s'au petrecut lucrurile.

Și prinse a plânge, un plâns înădușit de mamă.

Și negurile începură a peri; abisul se perdu într'o lună înverșită și întinsă. Lumina albă învelui totul. — De departe se aușia rîurind o simfonie frumoasă îngerescă.

Din largul verdelui se vedea venind ușor și vesel un băiat micuț și frumușel, cu două aripă mici și străveșii, ținînd o liliă albă în mână: era un înger. El trecea voios prin lunca verde nesciutor de griji și suferințe. De o dată se opri. Preste fruntea lui; trecu asemenea unui nor pe cerul azur, un nor de întristare. El se întunecă vedînd pe buna lui mamă chinindu-se de întristare și plîngînd. Fața lui muștrătoare părea că-i zise:

De ce plîngi mamă? Lacrimile tale îmi fac rău; ele cădînd, parcă sapă în sufletul meu urme adînci de durere. Nu plînge, vești, eu sum de parte de durerile lumii vostre; vești, aici mai sînt încă milioane ca mine, așa nevinovați și nepetați ca și această floare, ce purtăm, zise el, arătînd o liliă albă, curată.

Și mama își șterse încet ochii de lacrimi, și ușurată de povara durerilor avute, privi în urma micului îngeraș care trecea cântînd

voios prin strălucirea de lumină. — De departe se aușiră resunînd puternice glasuri de fanfare.

Ea trăsări.

Mirată își deschise ochii, încă grei de somn, și se vedu în chilia ei, ședînd la masă. Fumegînd se sbătea lumina lămpii, asemenea unui murend, în agonie.

În fereștile mari, aurora trandafirică bătea cu degetele ei de rose.

Ea asculta: de a fără venia un glas misterios, ca un suspin eșit din sinul munților, ca murmurul unui uriaș isvor; era glasul clopotelor din turnul bisericii, cari sunau sîrbătorește.

„Sînt Paștile!“ murmură ea încet, apoi se sculă de la masă, își șterse frumos ochii, îmbracă ceva mai gros și eși afară; parfumul primăverii îi atinse fața. — Întreaga fire îi păru mai sîrbătorească, mai plină de farmec, ca ori și când.

Vedea cum cete—cete de creștini mergeau spre sfîntul locaș „la înviere“. Acolo mergea și ea. Cu cât se apropia mai mult, cu atîta mai clar se aușia frumoasa cântare de învingere: „Christos a înviat...“ Și sufletului său îi cădea așa de bine această cântare de învingere.

Întră în biserică. Lumiile aruncau o spumă de raze aurii pe deasupra mulțimii de credincioși, a căror inimii pline de iubire, se înălțau dimpreună cu fumul de tămâie în sus spre ceri, ca o jertfă bineplăcută lui Dumnezeu.

Cu sufletul senin și ușurat, se lăsă ea în genunchi, și încrucisîndu-și mâinile, cu ochii ridicați spre cer, se perdu într'o sfîntă și pioasă cugetare. Și cum sta așa, de se ruga, în furia razelor de aur, ce împrăștia frumoșele candelabre, i-se părea, că vede un chip de îngeraș, frumos, sglobi, cu ochii mari și visători ca ai lui Zeno, privindu-o vesel și zimbînd.

Ast fel îngenunchiată stătu ea mult mult. Și când — în sfîrșit — se ridică, cu sufletul voios și reînviat din chinuitoarea agonie a melancoliei, ochii ei străluceau ca și atinși de o lumină necunoscută; ei erau reflexul bucuriei și fericirii cerești.

De atunci așteptă ea în fie care an, cu atîta drag frumoșele zile de Paști, și nici nu mai plînge cugetîndu-se la micul și bunul său Zeno. E—a.

Pentru desbaterea bugetului s'au ținut în casa magnaților două ședințe, una în 8 și alta în 9 Aprilie a. c. În cea dintâi s'a desbătut bugetul în general, și la această desbatere au luat parte și episcopii catolici de rital latin, cari prin rostul arhiepiscopului Samassa de la Agria au primit împreună cu cei alalți magnați bugetul în general. Dacă acesta au făcut-o episcopii latini, cari nu trăesc din bugetul statului, cu atât mai vârtos au trebuit să o facă episcopii nostri, dintre cari cel dela Gherla și Lugos își au dotațiunea din acel buget.

În ședința a doua de la 9 Aprilie s'a continuat desbaterea bugetului în special, și la urmă s'a pus la vot așa numita apropiatie, că anume casa magnaților însărcinează guvernul actual cu esecutarea bugetului ori ba?

La această ședință episcopii de rital latin n'au luat parte și nici nu au avisat pe episcopii nostri, că ei nu se duc la aceea. Ai nostri episcopi înse n'au putut lipsi, și etă pentru ce.

Conferința episcopescă, fiind arhiepiscopul de la Calocca cam bolnav, a însărcinat pe Mitropolitul nostru, să facă protestul obicnuit de mulți ani în contra inferirii venitelor fondului catolic al universității din Budapesta în bugetul statului. Fiind că Mitropolitul nostru avea să se achiteze de acest obligament, a trebuit să participe și la ședința din 9 Aprilie, ér episcopii nostri dela Gherla și Lugos vor fi creșut că nu este cuviincios, să se deslipescă de Mitropolitul lor și să-l lase singur, și ast-fel au mers și ei la ședință, și în această privință credem, că ori cine le va da dreptate.

Venind în aceea-și ședință la vot cestiunea apropiatiei, contele Dessewffy Aurel, care tot de una a apărat politica partidului național magiar, a prezentat un proiect de rezoluțiune, prin care se propunea, ca apropiatia să nu se voteze și ast fel să se dea vot de neîncredere guvernului actual. Primirea acestui proiect de rezoluțiune involva așa dară în acela-și timp un vot de încredere pentru partidul național al lui Apponyi.

Acum dacă episcopii nostri ar fi votat pentru propunerea lui Dessewffy Aurel, ei s'ar fi identificat cu un partid politic, care nici într'o privință nu s'a arătat a fi pentru noi mai bun de cât guvernul actual. Identificarea acesta ar fi fost fără de nici un rezultat, pentru că partizanii lui Dessewffy erau atât de puțini, în cât votul arhierilor nostri nu ar fi fost hotărâtoriu în favorul lor. Alt cum totă acțiunea lui Dessewffy n'a avut un caracter serios, căci pe când în ziua precedentă au fost de față foarte mulți magnați din opoziție, pe atunci la votarea proiectului de rezoluțiune al numitului conte abia s'au aflat numai vre o câți va. Dar pe când episcopii nostri nu ar fi folosit partidului lui Dessewffy cu votul lor, ar fi stricat șie-și și intereselor bisericesci, pentru că și-ar fi atras ura și urgia guvernului, care este destul de puternic de a strica și lor și intereselor bisericesci și școlare, pe cari ei le reprezintă, mai vârtos dacă considerăm, că nici un partid politic și cu atât mai puțin al lui Apponyi nu ar trage la răspundere pe guvern pentru eventualele lovituri îndreptate împotriva noastră.

Ast-fel stând lucrul întrebăm, că dacă episcopatul latin atât de puternic nu a culețat să iea poziție pentru propunerea lui Dessewffy și pôte și din cauza acesta a ab-

sentat de la ședință, pentru ce se așteptă acesta de la episcopii nostri, cari și alt cum au destule greutăți și necasuri?

Din acestea cetitorul nepreocupat și înțelept, pôte vedé, cât de nemotivate sînt esclamarile „Tribunei“: „Se pôte?“ „Destul de trist!“

Între împrejurările date episcopii nostri numai așa au putut lucra, pe cum au lucrat, și numai votând pentru Dessewffy ar fi făcut o figură tristă, căci s'ar fi angajat pentru un partid politic tot așa ori pôte mai șovinișt de cât cel de la putere, ar fi făcut o demonstrație fără nici un rost și s'ar fi pus în conflict cu un guvern, care are încă încrederea coronei și prea mare putere spre a-și puté răsbuna în contra episcopilor nostri și în contra intereselor reprezentate de ei.

Dacă noi nu am spus mai înainte tôte acestea, am făcut-o creșdend, că „Tribuna“ sau cel puțin cetitorii ei le vor pricepe, fără să li-le spunem.

Revistă bisericescă.

Din Patrie.

În ultima conferință episcopescă s'a luat spre sciință scripta ministeriului referitoare la convocarea congresului în afacerea autonomiei. „Alkotmány“ este informat, că în luna lui Maiu se va ține o nouă conferință episcopescă în cestiunea congruei. În conferința acesta se va desbate elaboratul distribuit singuraticilor episcopi în conferința trecută. Cestiunea autonomiei e de o importanță capitală și pentru biserica noastră gr. catolică. Episcopii nostri încă iaă parte la conferințele episcopesci, ce se țin în cestiuna congruei și sciind, că le zace la inimă interesele bisericii noastre, avem și firma convingere, că le vor și apăra tot de una.

Roma.

Din Roma se anunță, că Sfinția Sa Leo XIII a recercat cabinetele europene, ca în afacerea vârsărilor de sânge din Orient, să facă ceea ce le impun preceptele umanismului și ale creștinismului.

Franța.

În Clermont-Ferrau congregațiunile religioase au fost condamnate să plătescă aprópe 10,000 frcs. dare suplimentară. Episcopul Belmont trimite congregațiilor o adresă de felicitare, în care scrie: Chiar și dacă nu escomunică biserica pe prădătorii vostri și pe complicitii lor, îi stigmatizează opiniunea publică. Nime nu-și va pune mâna pe averile vosre, cari sînt ale bisericii și ale șeracilor, fără de a se espune blăstămului înfricoșat, ce vine asupra familiilor și persónelor, cari își apropiase pe nedreptul bunuri străine. Ministrul de justiție a decis, să pună sub acasă pe zeolosul episcop pentru adresa lui. Urmarea va fi sistarea competenței de la stat, poporul credincios înse va rebonifica pe arhierul său prin dăruiri benevole.

Revistă politică.

Afaceri interne.

Dieta își va reincepe desbaterile în 28 a c.

În cestiunea cuotei cercurile normative voesc a împăca Ungaria cu pretensiunile Austriei prin aceea, că cuota pentru Ungaria nu se ridică de odată ci gradat. În anul prim Ungaria ar avé să contribue la suportarea speselor comune cu 32-33%, apoi cuotașăiunea ar cresce cu 1/2% pe an, până ar ajunge la 37-38%. Prin urcarea gradată a cuotei nu s'ar conturba echilibrul în finanțele Ungariei.

Vom vedé, ce vor zice patrioții magiari la acesta urcare a cuotei, prin ce cresc sarcinele, cari și acum le suportă destul de anevoie mai ales clasele mai misere ale populațiunii.

De curénd au fost alegeri în cercul Erzsébetváros din Budapesta și în Szigetvár. În ambele locuri au învins protegiații guvernului, anume în Budapesta un guvernamental, érá în Szigetvár kossthistul Olay.

În tabera independiștilor ruptura devine tot mai mare. Ugron și Bartha nu pot uita, că la alegerile dietale generali, fracțiunea Kossuth a mers mână în mână cu guvernul, care făcend silă constituționalismului a eschis din parlament pe acesti doi matadori molești cabinetului. Asupra lui Kossuth și-au răsbunat independențiștii ardeleni, prin aceea, că la oferirea lui Kossuth Ferencz de a merge pe sêrbătorile Pascilor în Cluș, i-au răspuns, că să mai aștepte până când vor înceta diferințele dintre fracțiunile independentiste. Refusul Clușenilor a iritat preste măsura pe aderenții lui Kossuth. Ei și aderenții sei susțin, că Ugron și Bartha ar fi cercat, să pacteze pe ascuns cu guvernul. Scim, că fracțiunea Kossuth merge în unire cu guvernul și face opoziție numai la aparință, credem că și Ugron și Bartha vor umbla, să pacteze cu br. Banffy, și de aci deducem, că poporul are cuvinte de a nu se mai încrede nici unui politician liberal. Ei toți sînt în o formă, pörtă în gură interesele generale ale țerei, în faptă înse lucră pentru interesele lor particulare.

Austria.

Luni a fost instalat Dr Lueger în oficiul de primar al Vienei și a depus jurămintul prescriș în prezența Statthalterului, conte Kielmansegg, și a unui public forte numeros. La călduroșa felicitare a contelui Kielmansegg reflectând noul primar espune liniamentele programului său de acțiune în interesele Vienei. El mulțamesce mai întâi Maiestății Sale pentru aprobare. Constată ca și Kielmansegg, că bisericile sînt prea strimte pentru populațiunea creștină din Viena, ceea ce e un semn îmbucurător. Consiliul municipal va vota sume pentru ridicarea de biserică nouă, dară speréază, că și statul avénd în vedere marea importanță a cultivării sentimentului religios, va contribui spre scopul acesta, cu atât mai vârtos că confiscând averile bisericesci, a contras obligațiunea de a veni în ajutorul bisericii. Cu privire la situația politică zice Lueger: „Eu sum germán și voiú remáné credincios poporului meu. A cugeta și simți în mod național e datorința fie căruí. Mână în mână cu aceea înse trebuie să mérgă cugetarea și simțirea pentru patria noastră Austria. Nu este-

iertat înse a se folosi lupta națională spre avantajul unilateral a unei singure partide politice, cu atât mai puțin al acelor, cari până acum nu au folosit, ci au stricat poporul germân. Poporul a făcut ovațiuni însuflețite lui Lueger, érá Monarchul l-a primit după introducere în audiență.

Cum se schimbă lucrurile! Óre când așa numiții „Antisemiți“ erau desprețuiți și persecutați în Austria ca și în Ungaria, și azi ei dau tonul din colo de Laita. Să sperăm, că regimul jidano-liberal la noi nu va mai dura timp îndelungat.

Germanii naționali și liberali au pornit o vehementă campanie în contra ordinațiunii pentru egala îndreptărire a limbei cehe cu cea germână în Boemia. Liberalii uită, că ei au satorit și practisat principiul, că voința majorității e voința țerei; în imperiū înse ca și în parlament Slavii compun majoritatea, și Germanii, dacă ar fi consecuenți, ar trebui să se supună fără murmur acestei majorități.

România.

Regele a închis sesiunea parlamentară. Atât conservatorii cât și liberalii disidenți au convocat adunări de protestare din incidentul venirii d-lui Sturdza în fruntea guvernului. Aderenții lui Fleva au inscenat turburări de stradă și au voit să demonstreze la palatul regal, dară au fost respinși de cătră poliție.

În vederea complicațiunilor din Orient regele și-a amânat proiectata călătorie la Abazzia.

Față cu numeroasele sciri, că Bulgaria ar nutri inimizitate față de România și ar provoca agitațiunii bulgăresci în Dobrogea, se anunță din Bucuresci, că regele Carol a primit la 20 a c. în audiență pe ministrul de finanțe al Bulgariei. Acesta are misiunea de a asigura pe regele și guvernul României, că Bulgaria nu nutrește sentimente ostile față cu statul român, și de a mijloci o apropiată vizită a principelui bulgar la curtea regală română.

Rusia.

Pe a doua zi de Pasci capitala imperiului S.-Petersburg primesce un distins óspe în persóna împératului-rege Francisc Iosif I. Maiestatea Sa călătorește spre a reintórce Țarului visita din August 1896. El va fi însoțit și de arhiducele Otto, fratele presuntivului moștenitor al tronului și de ministrul de externe Goluchowski. De aici se deduce, că visita nu e numai un act de curtoasie, ci își are și partea sa politică și anume cestiunea orientală, ca cea mai actuală. Împrejurarea, că erumperea războiului greco-turcesc nu a schimbat planul mergerii la Petersburg, se esplică așa, că atât Rusia, cât și Austro-Ungaria, ca cele mai interesate puteri în desvoltarea lucrurilor din Orient, sint de acord în o soluțiune pacinică a cestiunii orientale.

Sérbia.

Cabinetul Simic prin pășirea sa cu tact și precauțiune si-a câștigat stima generală. Radicalii moderați părtinesc fidel pe Simic, de și acesta nici când nu a

făcut parte din partidul lor. Chiar radicalii intransigenți vorbesc cu respect despre unele acte ale guvernului, cum e călătoriea regelui Alexandru la Sofia și prin acésta restabilirea raporturilor frățesci între Sérbii și Bulgari, mai departe aranjarea serbării de la Piroto în 13 a c. pentru promulgarea convențiunii vamale și comerciale dintre Sérbia și Bulgaria. La acéstă serbare au luat parte mai mulți ministri din ambele state și s'au făcut enunțări reciproce de amicitie.

Se vorbește că, în vederea complicațiunilor din Orient, Sérbia, Bulgaria și Muntenegru ar fi închiat o alianță întreită. Întărirea alianței are să-o confirme și proiectata căsătorie a regelui Alesandru cu Xenia, fiica principelui de Muntenegru.

Correspondințe.

Sibiū în 8 April 1897.

Onorate Domnule Redactor!

Conform convocării deja publicate și în „Unirea“, reuniunea învățătorilor gr. cat. din comitatul Sibiului și-a ținut adunarea generală din acest an la 6 și 7 l. c. st. n. în școla gr. cat. din Sibiū.

În ziua primă de la 10—11 a. m. învățătorii, membrii reuniunii, au luat parte la serviciul divin, cântând înșiși cântările de la s. liturgie.

La 10^{3/4} óre o deputațiune a invitat la adunare pe Reverendissimul Domn protopop tractual Ioan V. Rusu, de asemenea invitat fiind și Magnificența Sa, domnul Iuliu Bardoși, inspector școlar în retragere. La 11 óre s'a deschis ședința I a adunării generale prin președintele Romul Simu, care a arătat însemnătatea culturală a reuniunilor învățătoresci pentru învățători și prin ei pentru popor, cum și pentru înaintarea bisericii și a patriei, în care de present funcționează la 300 de reuniuni învățătoresci; îndemná pe învățători la muncă fără preget, la cultivare proprie, la iubire de jertfe, la unire și bună înțelegere și salutând cu profund respect pe Rev. Domn protopop, Magnif. Domn I. Bardoși și pe cei alalți óspeți, împreună și pe toți membrii reuniunii, declară de deschisă a V-a adunare generală ordinară a acestei reuniuni.

A urmat cetirea consemnării membrilor de toate categoriile, apoi raportul comitetului împreună cu a cassariului și bibliotecariului, alegându-se o comisiune de 5 membri, care să censureze aceste raporte și să incasseze tacele de la membri.

După aceste învățătorii au predat poveștile colectate din popor, și învățătorul Niculae Doican din Veștem și-a cetit disertațiunea: „Cum își pôte învățătorul îmbunătăți starea materială?“, o lucrare compusă cu multă pricepere și silință.

Cred. că nu va fi de prisos a mă opri pe un moment la acest punct relevând în scurte cuvinte cuprinsul acestei disertațiunii, ce cuget că interesază pe orî ce învățătorii.

Făcend o asemănare potrivită între calificațiunea, ce i-se cere acum învățătorului, și munca și serviciile, ce el prestază, cum și remunerațiunea lui în asemănare cu calificațiunea, munca și remunerațiunea notarilor comunali, a celor ce se pregătesc pentru contabilitate, pentru cariera de ofițer și chiar și cu a celor ce se pregătesc pentru comerț și meserii, — disertantele scóte la ivelă, că

în multe privințe toți aceștia sint mai bine situați materialicesce de cât învățătorii. Constată, că în timpul din urmă s'au făcut multe lucruri bune și pentru îndreptarea spre mai bine a sorții învățătorilor.

Arată mai de parte, că pe lângă toate aceste nici învățătorilor nu le este iertat a sta cu mâinile în sîn și a aștepta toate de-a gata, și cu atât mai mult, că timp și pentru isprăvirea altor ocupațiuni printre timpul de școlă au la dispozițiune, și de altă parte pentru că cu 3—500 fl. o familie numărósă nu pôte trăi, și mai cu samă după ce au ajuns să aibă și numai un copil sau 2 la școlă în oraș, lucru care azi costéază sute de floreni.

Recomandă hărnicia, cumpétul, trezvia și cumpénirea cu înțeleptiune și scumpătate a tuturor momentelor și împrejurărilor vieții, punéndu-și de timpuriu o basă cât mai bună la viitoriul său și al comunei, în care bunul Dumnezeu a dispus, să-și eserceze apostolatul.

Prin crutare încă ca june învățătorii să-și adune un prisos, din care să-și pótă întemeia o stupărie după toate recerințele; să prăséscă mulțime de pomi nobili, să cultive frăgari și vermi de mătasă; să încerce a se ocupa, pe cât se pôte, în órele libere și cu un negoț óre care. La aceste s'ar mai adauge crescerea și îngrășarea de porci, ținerea unor vite de soiū ales, frumoșe și bune de lapte. Cu chipul acesta învățătorii ar ajunge, să fie și mai cu vadă la popor, și s'ar puté ferici pe sine și pe alții.

Magnificul domn Iuliu Bardoși mai recomandă învățătorilor, să se ocupe și cu adunarea de séminturi de pome, cari încă răsplătesc fórte bine munca celor ce se in-deletnicesc cu stringerea lor.

De la 3—5 óre d. a. președintele R. Simu a ținut prelegeri practice fórte instructive din stupăritul rațional, arătând folosul stupăritului, și că chiar și prin stăruințele acestei reuniuni învățătoresci s'a pus un mic fundament la împămîntenirea stupăritului în unele comune din aceste părți.

După aceea domnul Ioan Stoia inv. în Orlat a disertat drespre: „Ce să cetéscă și cum să cetéscă învățătorii?“ lucrare fórte bine reușită, care îi face laudă autorului.

La 5^{1/4} s'a cetit punct V despre „Școlile populare“ din dicisiunile Sinodului Archidiecesei nóstre, ținut în 17, 18 și 19 Novembre 1896 în Blaș, unde se dispune cu privire la do-centurile ambulante, școlile de repetițiune economice, grădinile de pomărit, quinquenale etc., cari toate au fost tractate pe larg din partea Rev. domn protop. I. V. Rusu, luminând ast fel deplin pe toți învățătorii cu privire la aceste cestiuni importante.

De séră învățătorii s'au întrunit la o cină comună, uude prin discusiuni intime colegiale au petrecut câte va óre fórte bine.

A treia ședință și cea din urmă s'a ținut Mercuri în 7 l. c. la 9 óre a. m., când domnul inv. Dumitru Bleoca din Buia a ținut prelegerea practică „Desvoltarea conceptului de timp presente, trecut și viitoriū școlarilor din despărțemîntul II,“ dovedind multă desteritate în propunere. Au urmat obiecțiunile cu privire la lecțiunea din vorbă, luând parte mare parte din învățători și dovedind, că din an în an, prin mijlocirea conferințelor, se ridică nivelul cultural și preste tot puterea de prestațiune a învățătorilor.

După aceste comisiunea de 5 prin raportorul său a cetit procesul verbal, în care se constată, că comitetul reuniunii a făcut întru toate destul datorințelor sale în anul de gestiune 1896/7, și că fondul reuniunii și biblioteca sînt în cea mai bună ordine. Răcomandă adunării spre primire toate propunerile comitetului, pe care îl încredințează și cu facerea programului și designarea locului și timpului pentru adunarea generală următoare.

Desbateri mai îndelungate a cauzat cesiunea afiliării reuniunii noastre la reuniunea arhidieceșană, unii opinînd, că ar fi cu cale, să facem încă acum pașii de lipsă pentru disolvarea reuniunii noastre comitatense; dar în cele din urmă s'a decis, ca acesta să se amâne, până după ce ne vom constitui mai întîiu în filială a reuniunii arhidieceșane.

S'a ales o comisiune de 5, carea să censureze poveștile deja colectate prin învățători, în frunte cu părintele *Valeriu Florian* din Racovița. Tot domnul Florian la propunerea Magn. Domn Bardoși a luat asupra sa și cenzurarea abecedarelor românești.

S'a decis, ca cu privire la scrierea monografiilor școl. și a comunelor învățătorilor, să adune încă de pe acum datele de lipsă.

S'a luat cu plăcere la cunoștință cele trei premii puse de M. Domn Iuliu Bardoși la dispozițiunea comitetului, și a nume: ziarele „*Observatorul*“, „*Economul*“ de Șt. Pop și „*Focea școlastică*“ de I. M. Moldovan, fie care pe câte un an, bine compactate. Cel dintîiu premiul este destinat pentru acel învățătoriu membru al reuniunii, care va face mai mare progres în cântările bisericesci cu elevii de ambele sexe până la finea an. școl. 1897/8. Al doilea pentru acel învățătoriu, care va arăta mai mare sporiu în cultivarea galițelor de soiul ales. Țr al treilea pentru acel învățătoriu, care va arăta mai mare progres cu elevii în cetirea românească.

S'a adus multămită protocolară M. On. institute de credit și economii: „*Economul*“ din Cluș pentru ofertul maritim de 10 fl., „*Crișana*“ din opidul Brad pentru ajutorarea de 5 fl., Stimatului domn *Ioan Dănilă* cancelist la tribunalul regesc din loc de asemenea pentru un ajutoriu de 5 fl., Rv. domn protopop tractual pentru diferite ziare de pe mai mulți ani donate pe sama bibliotecii, cum și altor generoși donatori.

S'a mai luat la cunoștință și mai multe comunicate ministeriale și de ale inspectoratului școl. regesc.

În fine președintele la 12 ore din zi închie adunarea generală ordinară din acest an, multămind respectuos Rev. Domn protopop *Ioan V. Rusu*, care a asistat în continuu la toate trei ședințele de la început până la sfârșit, înălțînd nivoul adunării și revărsînd multă lumină cu consiliile Dsale înțelepte și vederile largi.

De asemenea multămesce președintele Magn. Domn *Iuliu Bardoși*, care cu atîta interes și bunăvoință a fost soțul nedespărțit al Rev. Domn protopop în tot decursul celor trei ședințe, dînd prețioase sfaturi și îndemnuri din bogatele Dsale esperințe.

Multămesce părintelui cooperator parochial *Niculae Togan*, St. Domn *Aron Lupcan*, oficial la direcțiunea de geniū și *Ioan Dănilă*, cancelist la tribunalul reg., cari toți trei ne au onorat ședințele adunării din 6 și 7 l. c. dovedind, că le zace la inimă cultura învățătorilor și progresul poporului.

Corespondentul.

Războiul greco-turcesc.

Certele îndelungate și animate de comun duc la bătaie. Acest efect l-au avut și disensiunile, ce de câte-va luni ocupă lumea diplomatică. Erumperea războiului nu a fost neașteptată, numai lumea credea, că-l va declara oficios Grecia, care amenința, și nu Turcia, care e sătulă de războiul intern. Grecii cu astuția ce-i caracterizează spre a mișca pe Turci la începerea războiului nu s'au multămit cu trimiterea colonelului Vassos în Creta, ei au organizat cete de insurgenți, cari au încălcat teritoriul turcesc în Tesalia și Macedonia. Pôrta nici din acesta nu făcea casus belli și a notificat Europei că le trece cu vederea numai cât să nu se mai repetescă. Grecii înse în loc de a se stîmpăra, au trecut confiniile turcesci și cu armată regulată au ocupat mai multe puncte strategice. Din unele au fost respinși de către Turci, Țr munții Politica și Analapsi anume le-au lăsat în posesiunea Grecilor comandantul suprem al trupelor turcesci Edhem-pașa: el a voit să probeze prin acesta, că în realitate Grecii au început războiul și nu Turcii. Și în adevăr opiniunea publică pe Grecii îi face responsabili pentru vîrsările de sânge, ce decurg.

Care din părțile beligerante va eși învingătoare, nu se poate prevedé. Pe uscat se crede a fi mai tare Turcia, avînd armată mai numérosă, dară pe mare e superioară Grecia, fiind flota Turciei în o stare desolată. Apoi în diversele părți a le imperiului turcesc locuesc mulți greci, pe cari eteria grecescă bine organizată ușor îi poate revolta în contra Pôrții, lipsîndu-i pe calea acesta puterile belice.

Puterile europene, cari și acum țin Creta sub blocadă, cu greu se vor îndupleca, să întrevină pentru curmarea războiului. Unica speranță cu privire la scurta durată a războiului este criza finanțială, de care bolesc ambele părți beligerante. Bani nu au, și creditul încă și l-au mîncat amîndouă.

Dacă vor învinge Turcii, nu se vor nasce complicațiuni în Orient. La cazul când războiul s'ar termina cu triumful Greciei, Turcia va suferi o nouă mutilare. Grecia ar aneasa, dacă nu toate, cele mai multe insule turcesci de lângă Țermurii mării mediterane. Sîrbia și Bulgaria, cari promit a rămîne neutrale pe timpul războiului, încă ar voi să-și mărescă teritoriul pe contul Turciei. Și cine scie, dacă împărțirea Turciei, nu ar da ausă la nouă complicațiuni și conflagrațiuni în Orient?

Declararea războiului

Agenția Reuter cu datul de 18 a c. anunță din Constantinopol: În urma unei noue incursiuni a Grecilor pe teritoriul Otoman, consiliul de ministri, întrunit la Jildiz-Kiosk, a decis să rechieme pe Assim-bey, ministrul Turciei la Atena, să remită pasapoortele sale d-lui Maurocordato, ministrul Greciei pe lângă Pôrta, și să deé lui Edhem-pașa ordinul de a lua ofensivă. Assim-bey, ministrul Turciei în Atena, a notificat în 18 a c. d-lui Scuzes, ministrului afacerilor străine, rumperea raporturilor diplomatice între Turcia și Grecia. Supușii celor două state au să părăsescă împrumutat teritoriul străin în timp de 14 zile de la declararea războiului.

Anunțarea războiului a fost primită în Atena cu entusiasm patriotic. Ministrul president Deljanis zice în parlament, că Turcii au atacat mai întîiu trupele grecesci.

Atitudinea puterilor

Puterile europene simpatizează mai mult cu Turcia. Germania și Anglia pre cum se crede au îndemnat guvernul turcesc, să declare războiul Grecilor și să-i umilească. În Viena se așteptă, că Turcii în curînd vor da Grecilor o lovitură decisivă, cu care se va termina bătaia. Agentul diplomatic german din Atena a luat sub protectoratul său pe supușii turcesci din Atena, Țr Franța pe Grecii catolici din imperiul turcesc. Franța, Italia și Rusia până acum nu și-au manifestat inclinarea spre nici una din părțile beligerante. Fiind toate puterile doritoare de pace, se speră evitarea eventualelor complicațiuni.

Cîmpul de luptă

Clasicul Olimp e în febre. De la o margine până la cealaltă răsună stîncile lui de buznitul tunurilor. Turcii sînt postați de-a lungul întregii frontiere din spre Grecia. La Salonichi armata turcescă numera 10.000 de combatenți, la Elasona 51.000, lângă Discata 5000, la Grevena 5000, Mezovon 5000 și la İanina 10.000. Totă armata e cam de 90.000. Grecii au lângă Necezon 8000, la Rapsani în clasică vale Tempe 4000, la Calasita Cramasta 35.000 de ostași, preste tot cam 83.000. Fortăreța Larissa e cuartirul general al armatei grecesci. La această fortăreță conduce pasul Meluna, a cărui ocupare o fortăză armata turcescă și i-a și succes să ocupe unele puncte însemnate ale strîmtoarei. Lupta s'a început și pre mare între fotele beligeranților. Flota grecescă bombardază cetățile de pe Țermurii turcesci. Mai vehementă luptă s'a încins în sinul de la Preveza. Numărul morților și al răniților nu se scie, dară el e considerabil.

Noutăți.

Escelența Sa I. P. S. Mitropolitul în Dumineca Floriilor a celebrat cu mare asistență Joi a consacrat s. Mir și a săvârșit spălarea picioarelor la doi spre zece teologi, cari apoi au fost pe prânz la Escelența Sa și au primit darurile îndatinate.

Escroțiile spirituale în seminariul teologic s'au început în 18 și au durat până în 20 a c. La esortatiunile ținute de cl. d. spiritual seminarial Dr. Iacob Radu Lun și Marti au asistat întreg clerul gremial în frunte cu Escelența Sa I. P. S. Mitropolit, însoțit de Ilustritatea Sa episcopul Lugoșului.

Procese politice. Încă în vîra anului 1894 s'a intentat proces dlor B. Morariu, preot în Poiana-Aiudului, Crucian Simu, docent în Ciufud și Ioan Simu, teolog în Blaș, cari au voit să facă un cor bisericesc cu tinerimea din comuna lor natală, Ciufud, lângă Blaș. Pe baza denunțării unor gendarmi procuratura din Alba İulia a urzit în contra acelor domni proces de agitație în contra statului, Țr tribunalul după multe cercetări i-a osîndit pe cel dintîiu la 1 $\frac{1}{2}$ an de carcer și 300 fl. amendă, pe al doilea la 1 an carcer și 200 fl., Țr pe al treilea la $\frac{1}{2}$ an carcer și 100 fl. amendă. Tabla reg. din Cluș a redus pedepsa dlu Morariu la 10 luni carcer de stat și 150 fl., Cr. Simu 8 luni și 100 fl. și I. Simu 4 luni și 50 fl. S'a insinuat recurs la Curia reg.

Călătoria profesorilor și studenților de la gimnasiul nostru, anunțată în numărul trecut, a reușit foarte bine. Escursionistii au cercetat cetățile Budapesta, Zagreb, Fiume și Veneția, unde atît profesorii cît și studenții au avut prilejurile cele mai bune de a-și îmbogăți și largi cunoștințele. Sperăm a puté da un raport detaliat despre escursiunea acesta.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Jertfa creștinilor.

Comentar al Liturgiilor bisericii grecești.

(Continuare.)

S. liturgie mijlocește deci ștergerea păcatelor celor grele întru atâta, întru cât ea ca jertfă de espiare și de cerere e un mijloc foarte puternic spre a dobândi grația adevăratei penitențe și a serioasei întorceri. Espiare și cerere în afacerea aceasta își împreună lucrarea, se spriginesc și se întregesc împrumutat, pentru ca să tragă jos preste om grații, cari să-l lumineze și să-l îndemne, ca el cu credință, sperare, iubire, părere de rău să se întorcă la Dumnezeu și să primescă sfințele sacrameente cu vrednicie și prin acestea să se sfințească în lăuntru al său și să se facă din nou fiu al lui Dumnezeu. Acesta vor să o zică cuvintele conciliului: „Prin aducerea acestei jertfe împăcat fiind, împărtaşind grația și darul penitenței, iertă chiar și crimele și păcatele cele mai grozave.“¹⁾ Întâiu și mai întâiu are să se împace dreptatea lui Dumnezeu, și numai după ce acesta e împăcată, numai după aceea pășește la mijloc milostivirea lui Dumnezeu și împărtaşește omului celui întinat cu păcate ajutorul special al grației spre părere de rău adevărată și spre întorcere serioasă. Căci prin păcate, mai ales dacă ele sînt multe și mari, se vătămă maiestatea lui Dumnezeu și se provocă asupra păcătosului dreptatea lui cea pedepsitoare. Era între pedepsele cele ce le rostesc dreptul și sfîntul Dumnezeu pentru păcatele sevărsite, una din cele mai grele stă în aceea, că el după vrednicie denegă și opresce păcătosului grații speciale și mai bogate. Nerecunoștința preste tot e asemenea unui vînt ferbinte, care uscă isvorul milostivirii dumnezeesci, rîul grațiilor, roua ceriului. Dar acesta se adevărește mai ales în păcatele cele grele: ele se sevărăsc prin nefolosirea grației și prin abusarea de ea, cuprind deci nerecunoștința față cu Dumnezeu și de aceea împedecă curgerea mai bogată a acelor grații, cari Dumnezeu între alte împrejurări le-ar da în urma rugăciunii. Denegarea acelei bogății de grații, de care omul cel slab și întinat cu păcate ar ave lipsă așa de mare spre a-și dobîndi mîntuirea, e fără îndoială o pedepsă foarte fatală. Căci el fără de grații mari aprupe tot de una va rămâne în păcatele sale, va căde din păcat în păcat, va muri întinat cu păcate și ast fel va căde jertfă osîndei vecinice. În privința acesta jertfa liturgică își deprinde caracterul său espiatoriu așa, că împacă dreptatea dumnezească și abate de la omul păcătos pedepsa cea grea, ce se cuprinde în lipsirea ajutorului bogat al grației. Er dacă prin virtutea satisfăcătoare a liturgiei s'a împlinit pretensiunea dreptății pedepsitoare a lui Dumnezeu și prin acesta s'a rupt zăgazul, care împedecă curgerea liberă și deplină a grațiilor din isvôrile Mîntuitorului, atunci ea ca jertfă de cerere pôte să dobîndescă de la milostivirea și dărnicia lui Dumnezeu ajutoriu puternic de grație, pentru ca omul păcătos să facă røde vrednice de pocăință, să se întorcă și să dobîndescă din nou viața grației. Împacarea dreptății mîniate și pedepsitoare a lui Dumnezeu în virtutea satisfacțiilor lui Christos are deci să premergă, adecă să depărteze pedecile și să netedescă calea, pentru ca bunătatea lui Dumnezeu prin meritele și întrepunerea lui Christos să se lase a se mișca spre a se împărtași darurile și grațiile acelea, cari să conducă pe om erăși la cărarea mîntuirii și a virtuții. S. liturgie ca jertfă de espiare contribuie în chip indirect er ca jertfă de cerere contribuie în chip direct la dobîndirea faptică a doritelor grații de pocăință.

Efectul acestu de espiare aducerea jertfei eucharistice îl produce ex opere operato, dară numai în măsură mai mult ori mai puțin mărginită, carea atîrnă mai ales de la voința lui Dumnezeu, dară și de la dispoziția păcătosului. Că ore întru cât se împacă Dum-

nezeu și se delătură pedepsa lipsirii de grații mai bogate prin aceea, că se aduce o dată jertfa liturgică, asta noi nu o scim, căci lucrul acesta e condiționat prin rînduela liberă a lui Dumnezeu, pe cum și prin mulțimea și greutatea păcatelor celor ce au să se espieze. Din acesta rezultă, că nu e numai de folos, ci a dese ori pôte să fie chiar de lipsă, ca jertfa să se aducă de mai multe ori cu aceeași intențiune și pentru același om, pentru ca Dumnezeu să se împace pe deplin și să se rumpă și delature nefericitul zăgaz, care împedecă revărsarea mai bogată a bunătății și dărniceii dumnezeesci. Dacă Dumnezeu s'a împăcat prin jertfă, atunci el era e aplicat a împărtași bogăția aceea de grații, carea mai înainte o oprise întru pedepsirea păcatelor, sau cu alte cuvinte virtuții imperatorie a s. liturgiei nu-i stă nimica în cale, pentru ca ea să pogore grații bogate de pocăință preste omul, cel ce se află în starea păcatelor de mörte. Grațiile acestea nu se împărtaşesc tot de una în dată, și în timpul, în care va Dumnezeu. Era păcătosul are să se și pregădescă pentru primirea lor și să conlucre cu ele din hotărîre liberă, după ce le-a primit. Dacă el nu o face acesta, atunci ele rămân lipsite de rezultat, și așa omul nu ajunge până la pocăință și la iertarea păcatelor. Ori cât de puternică și lucrătoare ar fi deci jertfa liturgică, pentru ca să misce pe Dumnezeu la împărtaşirea de grații mari și de multe ori chiar extraordinare, întorcerea omului și străpunerea lui în starea grației totuși pôte să se zădărnicească din vina omului. De aceea și învață biserica, că noi putem „să dobîndim milostivire și să găsim grație, când ajutorul e potrivit“, „dacă ne apropiăm la Dumnezeu cu inimă sinceră și cu credință dréptă, cu frică și cu reverință, înfrânți și pocăiți.“¹⁾

b) Prin s. jertfă liturgică rodul jertfei de pe cruce se mai aplică mai de parte „întru iertarea acelor păcate, cari se sevărăsc prin noi zilnic“,²⁾ sub cari în rîndul cel dintăiu sînt a se înțelege păcate ușore. Numai puțini sînt aceia, cari au susținut, că aducerea jertfei liturgice singură și fără de intevenirea altui mijloc ajunge. ca să ștergă în chip nemijlocit păcate și greșele mai ușore. Dimpotrivă părerea mai comună și corectă susține, că prin virtutea jertfei eucharistice păcatele acestea în tocmă ca și cele de mörte se șterg numai în chip mijlocit. Jertfa eucharistică mijlocește și dobîndescă adecă spiritul acela de părere de rău și dispoziția aceea pocăită, care e de lipsă spre iertarea de păcate ușore. Necredințe, greșeli și neglijințe mai ușore încă displac lui Dumnezeu, încă provocă indignarea lui, încă împedecă împărtaşirea mai dărnica a grațiilor. Pedeca acesta are deci întăiu să se delature prin eficacia espiatore a jertfei liturgice, pentru ca Dumnezeu să se facă aplicat a trezi întru noi prin grații speciale acel spirit evlavios de părere de rău și aceea dispoziție pocăită a inimii, care — fie cu ori fără de primirea sacramentului penitenței — e de lipsă și de ajuns spre ștergerea păcatelor ușore. Aci avem întăiu și mai întăiu să luăm în socotință aceea, că și păcatele cele ușore, mai ales dacă ele se sevărăsc a dese ori și cu minte ușoră, pe lângă alte urmări rele, ce le aduc cu sine, încă împedecă multe manifestări și împărtaşiri de ale grației, cari le menesce celor drepti bunavoința lui Dumnezeu. În urma acestui lucru dreptul slăbesce și mai apoi ajunge în pericolul, ca venind asupra lui vre o ispită mai grea, el să cadă în prăpastia păcatului de mörte. Din cauza acesta neputinciosul om încă are lipsă foarte mare de o jertfă perpetuă de espiare, pentru ca Dumnezeu nu cum va întru pedepsirea dréptă pentru păcate ușore să-i denege bogăția aceea de grații, de care are el lipsă așa de mare, pentru ca să rămână scutit de rēul cel mai mare, de păcatul de mörte. A asculta s. liturgie ori a rîndui, ca ea să se celebreze pentru sine, e fără îndoială unul din mijlocele cele mai puternice pentru a dobîndi în măsură îndestulitoare iertarea păcatelor și greșelelor ușore. (Va urma.)

¹⁾ Conc. Trid. sess. XXII. cap. 2.

²⁾ Conc. Trid. sess. XXII. cap. 1.

Ben Hur

saü

Zilele lui Mesia

de Lew. Wallace.

(Continuare.)

„Pe cei de felul lui? Nu! Pe lângă aceea lucrul e un secret de stat. Întregă

averea mea părintescă au confiscat-o și au împărțit-o.“

Malluch își plecă încet capul, ca și cum ar fi voit, să apröbe motivul acesta; apoi întrebă din nou:

„Recunoscutu-te-a?“

„Ba! Eu am fost osîndit la mörte

încetă și de atunci am fost socotit între cei morți.“

„Mă mir, cum de nu te-ai aruncat asupra lui,“ zise Malluch cedând unei mișcări a patimii.

„Așa l-ași fi lipsit pe vecie de putința de a servi intențiilor mele. Ar fi trebuit să-l omor, și mörtea, pe cum scii, e tăcută și

discretă, mai tăcută și mai discretă chiar și de cât un Roman încărcat de crime.“

Omul acesta, care a lăsat cu liniște să treacă un prilej de răsunare așa de bun, trebuie că era sigur de viitorul său ori avea în de mână vre un plan mai bun. La gândul acesta se schimbă interesarea lui Malluch, ea încetă de a mai fi cea a unui sol, care are să împlinescă porunca altuia. Ben Hur intru adevăr își dobîndi drept personal la serviciul lui. Cu alte cuvinte Malluch era gata, să-și servescă din totă inima și a nume îndemnat de admirare sinceră.

După o pauză scurtă reluă Ben Hur firul conversației.

„Nu doresc, să-ți iea viața, bunule Malluch; în contra morții îl scutesce cel puțin de o cam dată aceea, că el e în posesiunea acelei taîne; dar voiți, să-l pedepesc, și voiți cerca, să o fac această, de cum va veți, să-mi ajuți, bunule Malluch.“

„El e Roman,“ răspuse Malluch fără șovăire, „și eu sînt din nămul lui Iuda. Îți voiți ajuta. Dacă veți cere de la mine jurămînt, — cel mai solemn jurămînt.“

„Dă-mi mîna, — asta ajunge.“

Când își lăsară mînile, Ben Hur zise cu inimă mai ușurată: „Nu e greu lucrul, care voiți să-ți încredințez, bunul meu prietin, și nici nu se împotrivesc conștiinței. Să mergem mai de parte.“

Ei porniră pe drumul, care ducea în dreapta prin lunca, ce am amintit-o deja. Cel dintîi ruse Ben Hur tăcerea.

„Cunosc pe șeful Ilderim Nobilul?“

„Cunosc.“

„Unde e păduricea lui de finici? Său mai bine, Malluch, cât de departe este ea dincolo de satul Dafnei?“

Pe Malluch îl cuprinsese o îndoială; el își aduse a minte de grațioasă manifestare de favor, de care avuse Ben Hur parte la isvor din partea fetei aceleia, și era acuma dornic de a ști, dacă el, carele purta cu sine îngrijirea de mamă-sa, va pute să o dea pe această uitării în fața momirilor iubirii. Dar el totuși răspuse: „Dumbrava de finici e în dosul satului, călare o ajungi în două ore, er pe cămilă într'una.“

„Îți mulțămesc, er pentru deslușire îți mulțămesc în deosebi. Publicatu-s'au jocurile, despre cari îți grăiași? Și când se vor aranja?“

Întrebarea această stîrni presupunerii, și ea adevărată că nu repară încrederea lui Malluch, dar totuși îi atîță cel puțin curiositatea.

„Da, da, ele vor fi foarte strălucite. Prefectul e bogat și nu ar simți-o de loc, dacă l-ar lipsi de oficiu; înse pe cum se întâmplă cu oamenii de aceia, cari au avut parte de succese bune, iubirea bogăției nu i-a scădat de loc; și dacă va să-și dobîndescă la curte un prietin, trebuie să cerce ce-l puțin a pregăti o primire strălucită consulului Maxentiū, care sosese aci, pentru ca să facă pregătirile cele mai de pe urmă pentru războiul împotriva Parților. Pregătirile acestea mistuiesc mulți bani, ceea ce civii Antiochiei o știu din experiență. Ei între altele au primit concesiile de a sta într'ajutor prefectului în omagiile, cari se plănuesc pe sama marelui bărbat. Înainte de asta cu o lună au mers soli în cele patru cartiere ale cetății, pentru ca să vestescă oamenilor, că cu prilejul acestei serbători se va inaugura cercul. Deja și singur numai numele prefectului ar fi o

garanță pentru felurime și strălucire, mai ales aci în Orient; dar dacă la promisiunile lui mai adauge încă și Antiochia pe ale sale, atunci toate insulele și cetățile maritime pot să fie încredințate, că vor decurge lucruri extraordinare, și ele vor fi reprezentate în persoană ori prin criticii săi cei mai vestiți. Premiile, cari s'au fixat, sînt împărătesci.“

„Și cercul — am înțeles, că numai cercul maxim îl întrece.“

„Cel din Roma, veți să zici. Da, al nostru cuprinde 200,000 de oameni, al vostru cu 75,000 mai mulți; al vostru e de marmură, al nostru asemenea; planul și aranjamentul e de totului tot același.“

„Și regulile sînt asemenea acele-și?“
Malluch surise.

„Dacă Antiochia ar îndrăzni, să fie originală, fiule al lui Arriū, atunci Roma nu ar fi, ceea ce este, stăpîna lumii. Legile cercului maxim se observă și la noi, cu o singură excepție: acolo pot porni de o dată fără considerare la numărul lor.“

„Acesta e felul Elinilor,“ zise Ben Hur.

„Da, Antiochia e mai mult grecă de cât romană.“

„Așa dar îți pot alege însu-mi căruța?“

„Da, căruța proprie și caii proprii. În privința asta nu este nici o restricție.“

Răspundînd așa vedu Malluch, că în fața lui Ben Hur espresia îngădurată făcu loc celei de îndestulare.

„Încă una, Malluch! Când va fi festivitatea?“

„Așa e, scusă, că — îți uitasem, să-ți spun,“ zise celalalt. „Măne ori poimăne, dacă după vorba Romanului zeii marii vor fi binevoitori, va sosi consulul. Er apoi de azi în șese zile vom ave jocurile.“

„Timpul e scurt, Malluch, dar totuși va fi de ajuns.“ Cuvintele din urmă le rosti în ton hotărît. „Pe profeții bătrînelui nostru Israil! voiți prinde din nou în mîni frînele! Dar așteptă! O condiție! E sigur, că și Messala va fi între concurenți?“

Malluch pricepu acum planul și toate prilejurile, cari le oferia spre umilirea Romanului, — el n'ar fi fost un pogorîturi veritabil al lui Iuda, dacă după o cumpănire repede a prospectelor la învingere nu ar fi prins din totă inima parte lui Ben Hur. Glasul lui trêmura formal, când zise: „Ai deprindere?“

„N'ai nici o grijă, prietine! În cercul maxim în cei din urmă trei ani învingătorii au dobîndit cununile lor după placul meu. Întrebă-ți, întrebă pe cei mai buni dintre ei, și ei vor întări vorbele mele. Însu-și împăratul m'a împărțășit în grația sa cu prilejul alergărilor celor din urmă așa, că mi-a îmbiat caii săi, ca să-i cârmuesc împotriva concurenților din întregă lumea.“

„Dar tu nu ai făcut-o?“

Malluch rosti cuvintele acestea cu rîvnă vedită.

„Eu — eu sînt Iudeu!“ Ben Hur părea a fi cuprins de fiori ușori, când spunea acestea. „Și cu toate că port un nume roman, totuși în chip de măiestrie, nu am cutezat să fac nimica, ce ar pute pîta numele tatălui meu în foisoarele și curțile templului. În școlile atletice m'am putut dedica unor deprinderi cari dacă m'ași fi cuprins cu ele în cerc, m'ar fi fost spre ocară. Și dacă aci voiți lua parte în alergări, îți jur, că această nu o fac îndemnat de premiu ori de ambiție.“

„Stăi, nu jura!“ zise Malluch. „Premiul este 10,000 sestertii, — o avere, care ajunge pe o viață întregă.“

„Nu pe sama mea, chiar și dacă prefectul l-ar întrei de cinci decii de ori, — mai mult, dacă premiul ar fi mai mare și de cât venitele, ce le-a avut primul Cesar în anul cel dintîi, — eu voiți să iea parte în alergările acestea pentru a umili pe inamicul meu. Legea permite răsunarea.“

Malluch zimbi și aprobă din cap, ca și cum ar fi voit, să zică: Ai dreptate, — fii încredințat, că un Iudeu înțelege pe altul!“

„Messala va lua parte la alergări,“ zise apoi. „Îi silesc multe motive, ca să iea parte la alergări, — mai întîi publicările pe strade, în băi și în teatre, în case și palaturi; și pentru ca retragerea să-și fie cu neputință, numele lui e însemnat pe tăblițele tuturor tinerilor risipitori din Antiochia.“

„În rămasuri, Malluch?“

„Da, în rămasuri; și el vine zilnic, ca să se deprindă, pe cum tu însu-ți ai vădut, și cu prilejuri de acestea se face cât se poate de bătătorii la ochi.“

(Va urma.)

Bibliografie.

A eșit de sub tipar:

„Istoria Împăratului Traian și a Contemporanilor săi“ de Dr. Heinrich Francke, traducere autorizată de P. Broștean. Cu 12 ilustrațiuni. Prețul unui exempl. fl. 4. — pentru România Lei 12. —; legături cu lucș fl. 1. — pentru România Lei 3. — bucata. A se adresa la fie care librărie saș de-a dreptul la editorul:

Petru Broștean

în Brașov str. garei nr. 45.

A apărut frumoasă novelă alui C. Mikszáth „Parapleul Sântului Petru“, tradusă în românește de Ioan Nițu Pop. Această novelă s'a tipărit în tipografia lui H. Uhrmann în Timișoara. Prețul 80 cr.

Au apărut numerii 14 și 15 din „Foaia pentru toți“. Această interesantă revistă ilustrată pentru familie, pusă sub direcția D-lui Dumitru Stăncescu, directorul „Bibliotecii pentru toți,“ o recomandăm cu plăcere citorilor noștri. Numărul 14 are o ilustrație: *Duiliu Zamfirescu*. Numărul 15 are două: *Benjamin Franklin* și *Jucător cu discul*. Se poate procura de la administrația „Foi pentru toți“, București. Pasagiul român nr. 12. Abonamentul pe an e 5 fl. Se trimite un număr de probă ori-cui îl va cere.

La Tipografia seminarială se află de vîndare:

Îndreptariu

în cauza dărilor directe de stat, pentru oficiile parohiale gr. catolice. Blaș 1896.

Broșura constă din 39 pagine, în cari se dau înviațiunile cele mai bune, cum au să purcedă oficiile parohiale și curatoratele, cum și privații la aruncarea și conscrierea dărilor de stat și anume: 1. a dării de case, 2. a dării de câștig, 3. a dării după camete, 4. a dării supletore generale de venit, 5. a taxei de scutire dela miliție, 6. a dării de arme și de vînat și 7. comisiunile pentru aruncarea dărilor. — Prețul unei broșuri e 8 cr., expedită franco sub fașe 11 cr.

Editor și redactor răspundător:

Dr Victor Szmigelski.

Pilulele curăţitoare de sânge

numite mai de mult pilule universale ale lui

I. PSEPHOFER

merită cu tot dreptul numele din urmă, pentru că în adevăr există multe bôle, în cari aceste pilule au confirmat efectul lor în adevăr escelent.

De mulţi ani aceste pilule sînt pretutindenea lăţite, şi puţine familii vor fi, în cari să lipsescă o mică proviziune din acest escelent mijloc de casă.

De mulţi medici aceste pilule au fost şi sînt recomandate ca mijloc de casă, cu deosebire contra tuturor bôlelor, cari se nasc din *mistuirea rea* şi din *obstipaţiune*, ca: *perturbaţiuni în circulaţia ferii, bôle de ficat, slăbirea maţelor, colică, congestiuni de sânge la creeri, hemoroidi etc.*

Prin însuşirea lor curăţitoare de sânge ele sînt de efect cu deosebire bun la *anemie* şi la bôlele rezultate din această, ca: *gălbănirea, dureri de cap nervose etc.* Afară de aceea aceste pilule curăţitoare de sânge lucră atât de domol, în cât nu cauză nici cea mai mică durere, şi prin urmare pot fi luate fără grije şi de persoanele cele mai slabe şi chiar şi de copii.

Aceste *pilule curăţitoare de sânge* se produc veritabile *singur numai în farmacia la „Mărul de aur al imperiului“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15, Viena*, şi costă o şatulă cu 15 pilule 21 cr. v. a., o ruletă cu 6 şatule costă fl. 1.05, trimitere francată cu rambursă fl. 1.40. Trimiţându-se banii înainte o ruletă de pilule francată costă fl. 1.25, 2 rulete fl. 2.30, 3 rulete fl. 3.35, 4 rulete fl. 4.40, 5 rulete fl. 5.20, 10 rulete fl. 9.20. Mai puţin ca o ruletă nu se pôte espeda.

NB. În urma lătirii lor mari aceste pilule sînt imitate sub cele mai diferite forme şi numiri; ne rugăm deci a cere apriat *pilulele curăţitoare de sânge ale lui I. Pserhofer* şi a considera numai pe acelea de *veritabile*, a căror instrucţiune de întrebuiţare este provădută cu iscălitura *I. Pserhofer* şi care pörtă pe inscripţia coperişului aceea-şi iscălitură cu scrisore *roşie*.

Dintre nenumăratele scrisori, în cari consumenţii acestor pilule mulţănesc pentru sănătatea redobîndită după cele mai diferite şi mai grele bôle, lăşăm să urmeze aici numai puţine, cu observarea, că ori cine, care le-a folosit numai o dată, le recomandă mai de parte:

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stimate Domnule Pserhofer! Fii atât de bun şi trimite-mi ăraşi 15 suluri din neîntrecutele Dtale pilurii pentru curăţirea sângelui, cu rambursă postală. Şi prin această îţi exprim sincera mea mulţămîta pentru puterea miraculoasă, a pilurilor Dtale.

Rămân cu deplină stimă *Francisc Pawlistik, Köln Lindenthal*

Hrasche, lângă Flödnik, 12 Septembrie 1887.

Stim. Domn! Vocea lui Dumnezeu a fost, că mi-au venit în suflet pilulele DV., ăracum Vă scriu despre rezultat: m'am fost răcit în patul nascerii, așa că n'am mai putut lucra nimica și sigur ași fi deja mörta, dacă nu m'ar fi scăpat miraculoasele Dvöstre pilule. Dumnezeu să Te binecuvinteze de o mie de ori pentru această. Am încredere, că pilulele Dvöstre mă vor vindeca de tot, pe cum au dat și altora sănătatea.

Teresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decembrie 1887.

Stimabile Domn! Vă exprim cea mai călduroasă mulţămîta în numele mătusei mele de 60 de ani. Acesta a pătimit 5 ani de catar

cronic de stomac și de bôlă de apă. Viaţa îi era chin, și se credea deja perdită. Din intimplare a căpătat o şatulă din escelentele Dvöstre pilule curăţitoare de sânge și după întrebuiţarea mai lungă a acestora s'a vindecat

Cu distins respect *Iosefa Weinzettel.*

Eichengraberamt, lângă Gföhl, 27 Martie 1889.

Stimabil Domn! Devotat subscrisul mă rog a-mi trimite încă o dată 4 rulete din pilulele Dvöstre într'adevăr folositoare și escelente. Nu pot întrălăsa a Vă exprima deplină mea recunoştină despre valoarea acestor pilule, cari le voi recomanda cu toată căldura tuturor bolnavilor, ori unde voi ave prilej. Despre această mulţămîta a mea Te imputernicesc, să faci ori ce întrebuiţare publică

Cu distins respect *Ignatie Hahn.*

Gotschdorf, lângă Kohlbach, Silesia austriacă, 8 Octombrie 1888.

Stimabile Domn! Te rog frumos a-mi trimite o ruletă cu 6 şatule din pilulele Dvöstre universale curăţitoare de sânge. Numai miraculoşelor Dvöstre pilule am să mulţănesc, că am scăpat de o bôlă de stomac, care m'a chinuit 5 ani de zile. Aceste pilule nu se vor mai găta nici când din casa mea, și Vă exprim prin această cea mai călduroasă a mea mulţămîta.

Cu cel mai mare respect. *Anna Zwickel.*

Licner de plante alpine de W. Ottm. Bornhard din Lindau în contra tuturor suferinţelor de stomac. Un flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr.

Alife americană în contra podagrei, cel mai eficace mijloc în contra afecţiunilor podagrose și reumatice: ca dureri pe şirul spinării, junghieri în picioare, ischias, migrene, durere nervoasă de dinţi, dureri de cap, junghieri în urechi, fl. 1.20.

Pomadă de Tannochinină de I. Pserhofer de un şir lung de ani recunoscut chiar și de medici, ca cel mai bun remediu pentru crescerea părului. O dosă mare elegant confecţionată 2 fl.

Emplastru Universal de prof. Steudel, în contra ranelor produse prin armă, pe cum și contra ranelor maligne, umflăturilor la picioare și glandule, contra furneului și cöcerii de deget, contra cöcerii peptului și picioarelor podagrose și multe alte asemenea manifestăţiuni. 1 borcan 50 cr., trimiterea francată 75 cr.

Fiakerpulver în contra catarilor, răguşelei și tusei, 1 şatulă 35 cr., trimitera francată 60 cr.

Spirit de bucate cu și fără sare 1 flacon 70 cr.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulţi ani recunoscut de cel mai bun remediu în contra degerăturilor de tot felul, pe cum și în contra ori și căruși fel de rane învechite. 1 borcan 40 r. cu trimiterea francată 65 cr.

A fară de preparatele aici numite se află tôte specialităţile farmaceutice anunţate în ziarele medicale austriace și în cele străine și la cerere se procură prompt și ieftin toţi articoli, cari nu se vor afla pôte în deposit.

Trimiterile prin postă se efectnesc cât se pôte de lute, trimiţându-se banii înainte; comande mai mari se trimit cu rambursă. Comandele se vor efectui francate numai atunci, când se va trimite preţul înainte, și în casul acesta speşele postale sînt mult mai mici.

Ca veritabile sînt a se privi numai acele, a căror asiguraţiune pörtă în colöre neğră numele **I. Pserhofer**, și acele şatule, ce pörtă pe coperiş acela-și nume în colöre **roşie**.

Farmacia lui **I. Pserhofer** „la mărul de aur al imperiului“ Viena I., Singerstrasse Nr. 15.

În deposit: **İosif Török, Budapesta, Királyuteza 12.**